

Examen 2017

Inhoudsopgave:

- Voorwoord
- Planning laatste schoolperiode
- Herkansingsregeling
- CSE locatie – gymzaal De Nieuwe Havo
- Roosters 1^e, 2^e en 3^e tijdvak 2017
- Instructie eindexamenkandidaten
- Landelijke protocollen
- Hulpmiddelen VWO 2017
- Feestelijke diplomauitreiking

Voorwoord

Beste eindexamenkandidaat,

In dit boekje vind je veel belangrijke data en regels voor de laatste maanden van je examenjaar. We hopen dat je er alle zaken in kunt vinden die je nodig hebt om het een en ander goed te kunnen plannen. Het is verstandig om belangrijke afspraken in je agenda te noteren. Bespreek je planning en de regels ook met je ouders/verzorgers. Heb je toch nog vragen, ga dan gelijk even naar je mentor. Wij hebben er het volste vertrouwen in dat jullie met een goede instelling en de juiste bagage het Centraal Examen ingaan.

Ik wil jullie heel graag namens het team van het Hyperion Lyceum alle succes toewensen en dan zien we elkaar zeker op de feestelijke diplomauitreiking op maandag 3 juli 2017.

Elly Loman, rector

Nihil Volentibus Arduum voor wie wil is niets te moeilijk

De komende weken wordt er veel van je verwacht. Zorg daarom dat je fit bent. Luister goed naar de adviezen van je docenten/teamleider. Laat je niet verrassen, zorg dat je goed voorbereid bent en verzorg je examenwerk uiterst zorgvuldig. Heel belangrijk is dat je goed de begintijdstippen van de examens bekijkt. Soms heb je 's morgens examen en soms 's middags.

Veel succes bij het streven om de examens positief af te sluiten.

Anita van Breukelen, eindexamensecretaris
Machiel Vegting, vervangend eindexamensecretaris
Daphne van Manen, teamleider bovenbouw

Planning laatste schoolperiode

Het is verplicht om tot en met 21 april de lessen te volgen.

week	datum	tijd	
13	27.3 t/m 31.3		les volgens regulier rooster
13	31.3		SE practicum Scheikunde (2 groepen)
13	29.3	uiterlijk 12.00 uur	opgeven via formulier in classroom bij Machiel Vegting welk(e) vak(ken) en welk(e) toets(en) je wilt herkansen. Kijk in het PTA voor het juiste toetsnummer.
	31.3		rooster herkansingen wordt bekendgemaakt in classroom
	1.4 en 2.4		eindexamentraining Wiskunde A + Wiskunde B
14	3.4 t/m 5.4		les volgens verkort rooster
	6.4 en 7.4		herkansingen SE('s)
15	10.4	9.00 -12.15	interne eindexamentraining Engels.
		12.45 – 16.00	interne eindexamentraining Wiskunde A + Wiskunde B.
	11.4	9.00 – 12.15	interne eindexamentraining Frans + Duits.
		12.45 – 16.00	interne eindexamentraining Spaans + Grieks.
	12.4	9.00 – 12.15	interne eindexamentraining Nederlands
		12.45 – 16.00	interne eindexamentraining Latijn + Filosofie.
	13.4	9.00 – 12.15	dansproject of proefexamen
		12.45 – 16.00	proefexamen of dansproject
		vanaf 19.30	informatieavond CSE leerlingen en ouders/verzorgers 6 ^e lj. + versnellers
	14.4		studiedag. Leerlingen vrij.
16	17.4		2 ^e paasdag
	18.4	9.00 – 12.15	interne eindexamentraining Scheikunde
		12.45 – 16.00	interne eindexamentraining Aardrijkskunde
	19.4	9.00 – 12.15	interne eindexamentraining Geschiedenis
		12.45 – 16.00	interne eindexamentraining Natuurkunde
	20.4	9.00 – 12.15	interne eindexamentraining Biologie
		12.45 – 16.00	interne eindexamentraining Economie

	20.4	voor 10.00 uur	akkoordverklaring SE cijfers inleveren bij de eindexamensecretaris
	21.4		laatste lesdag: vragenuurtjes
17	24.4	13.00 – 17.00	eindexamentraining Latijn door Mannus Goris
	26.4	9.00 – 13.00	eindexamentraining Latijn door Mannus Gorris
17/18	24.4 t/m 5.5		meivakantie
18	1.5 en 2.5		eindexamentraining Natuurkunde op het Berlage Lyceum
18	3.5 en 4.5		eindexamentraining Scheikunde op het Berlage Lyceum
19	8.5 en 9.5		vragenuurtjes (facultatief); hulp op maat (volgens schema).
19	10.5		start CSE 1 ^{ste} tijdvak.
21	24.5		einde CSE 1 ^{ste} tijdvak.
21	24.5		extra afnamedag Facet rekentoets 3F.
24	14.6	vanaf 14.00 uur	bekendmaking normering 1 ^{ste} tijdvak. Na de verificatievergadering worden de kandidaten door hun mentor gebeld met de uitslag.
		16.00 uur	uitreiking van de voorlopige cijferlijst en een aanvraagformulier voor een herexamen
24	15.6	voor 10.00 uur	kandidaten geven zich bij de eindexamensecretaris op voor het 2 ^e tijdvak. Het aanvraagformulier voor een herexamen ook inleveren als je niet deelneemt aan het 2 ^e tijdvak.
25	19 t/m 21.6		CSE 2 ^e tijdvak
26	30.6		bekendmaking normering 2 ^e tijdvak. Na de verificatievergadering worden de kandidaten door de mentor gebeld met de uitslag.
27	3.7	vanaf 19.30	diplomauitreiking

Herkansingsregeling

Alle leerlingen hebben het recht om maximaal drie toetsen of opdrachten uit het PTA te herkansen, waarvan maximaal 1 toets of opdracht per vak. Dit gebeurt voor aanvang van het CSE, na afloop van de laatste SE week (6 en 7 april 2017). In het PTA staat aangegeven welke opdrachten en toetsen herkanst kunnen worden.

CSE locatie – gymzaal De Nieuwe Havo

Op onze huidige locatie hebben we helaas niet genoeg ruimte om in alle rust en stilte examens te maken. Het centraal examen 2017 zal worden afgenomen in de gymzaal van De Nieuwe Havo, Buiksloterweg 85, 1031 CG Amsterdam.

Rooster 1e tijdvak 2017

datum	tijd	vak
week 19		
woensdag 10 mei	13.30 – 16.30	Nederlands
vrijdag 12 mei	9.00 – 12.00	Geschiedenis
vrijdag 12 mei	13.30 – 16.00	Engels
Week 20		
maandag 15 mei	9.00 – 11.30	Duits
maandag 15 mei	13.30 – 16.30	Wiskunde A en Wiskunde B
dinsdag 16 mei	9.00 – 12.00	Aardrijkskunde
dinsdag 16 mei	13.30 – 16.30	Natuurkunde
woensdag 17 mei	9.00 – 12.00	Latijn
donderdag 18 mei	13.30 – 16.30	Scheikunde
vrijdag 19 mei	9.00 – 12.00	Filosofie
vrijdag 19 mei	13.30 – 16.00	Frans
Week 21		
maandag 22 mei	9.00 – 12.00	Grieks
maandag 22 mei	13.30 – 16.30	Biologie
dinsdag 23 mei	13.30 – 16.30	Economie
woensdag 23 mei	13.30 – 16.00	Spaans

Rooster herexamen (2^e tijdvak 2017)

datum	tijd	vak
week 25		
maandag 19 juni	13.30 – 16.00	Engels, Spaans
maandag 19 juni	13.30 – 16.30	Nederlands, Economie, Filosofie
dinsdag 20 juni	9.00 – 12.00	Latijn
dinsdag 20 juni	13.30 – 16.00	Frans, Duits
dinsdag 20 juni	13.30 – 16.30	Grieks, Wiskunde A, Natuurkunde, Scheikunde, Geschiedenis
woensdag 21 juni	13.30 – 16.30	Wiskunde B, Biologie, Aardrijkskunde

Rooster 3^e tijdvak 2017

Het 3^e tijdvak start 9 augustus 2017. Data en plaatsen van de zitting worden na aanmelding bekendgemaakt.

Instructie eindexamenkandidaten

- Algemeen
- In de zaal
- Open werk
- Verdere gang van zaken
- Examenreglement

- **Algemeen**

Zorg ervoor fit en uitgeslapen op het examen te verschijnen; er wordt veel van je concentratievermogen geëist. Als je zeer nerveus bent, niets slikken tenzij op doktersvoorschrift.

Ga op tijd van huis weg, zodat je **minstens 20 minuten voor aanvang** van het examen bij de gymzaal bent. Ga dan naar de examenruimte en ga op je plaats zitten, zodat toezichthouders en/of teamleiders direct kunnen zien wie er bij het begin van het examen ontbreekt. **Kijk dus goed hoe laat je examen begint.**

5 minuten voor aanvang van het examen moet je in de gymzaal op je plek zitten. Dan worden de regels besproken.

Kom je meer dan 30 minuten te laat, kun je niet meer tot het examen worden toegelaten.

Voor aanvang van de proefexamens op 13 april worden alle regels nog eens kort met je doorgenomen. Zorg dat je bij het proefexamen 20 minuten voor aanvang aanwezig bent.

Ga voor het begin van elke examenzitting naar het toilet.

Benut je tijd volledig. Als je voortijdig zou vertrekken, mag je de opgaven niet mee naar buiten nemen. Je mag overigens pas op zijn vroegst na 60 minuten vertrekken. Het laatste kwartier mag je de zaal niet meer verlaten. Je **complete werk** (dus ook met bijlagen) moet dan in het bezit zijn van één van de surveillanten. Met andere woorden: het is ingeleverd. Pas dan krijg je toestemming de zaal te verlaten.

Tassen/etuis, mobiele telefoon en andere hulpmiddelen mogen niet worden meegebracht naar het examenlokaal.

Zorg ervoor goed schrijfgereedschap bij je te hebben en de toegestane hulpmiddelen. Breng een reservepen mee. Papier en kladpapier worden door de school verstrekt.

Je mag niet met potlood schrijven. Teken (van grafieken e.d.) met potlood is toegestaan. Het gebruik van correctielak, -pen of -lint is verboden.

Het is niet toegestaan gebruik te maken van hulpmiddelen van een andere kandidaat.

Let op

Het is zeker niet de bedoeling dat je allerlei etenswaren in de examenzaal gaat nuttigen. Voor de andere kandidaten is dit echt te hinderlijk. Vandaar dat het alleen is toegestaan kleine hartige etenswaren in niet krakende verpakkingen en iets te drinken mee te nemen in de examenzaal. Willie en Guusta leggen van tevoren een pakje Capri sonne neer. Neem je zelf een flesje water mee?

• In de zaal

- In de examenzaal zit je op de aangegeven plaats. Dat is bij elk vak weer anders. Op elke tafel ligt een kaart met op de voorzijde jouw naam, examenummer en examenvakken. Op de achterzijde staan telefoonnummers vermeld. Je gaat op plaats zitten waar jouw kaart ligt. Controleer zorgvuldig of jouw kaart juist is ingevuld.
- Als je denkt dat er iets niet klopt, meld dat dan onmiddellijk aan een surveillant.
- Er mogen geen spullen op de grond gelegd worden.
- Je mag je plaats niet verlaten, ook niet om naar de WC te gaan, tenzij je toestemming van de surveillant krijgt (de surveillant gaat in voorkomende gevallen mee tot de WC).
- Het eerste uur van de zitting mag niemand de zaal uit.
- Als je de zaal verlaten hebt, mag je niet meer terugkomen (tenzij je met een surveillant bent weggeweest), zelfs niet als je hebt ontdekt dat je de achterkant van het opgavenblad niet gemaakt hebt.
- Het laatste kwartier mag je de zaal niet meer verlaten, dit om de rust voor kandidaten die nog bezig zijn te garanderen.
- Als je extra papier nodig hebt, steek je je vinger op. De surveillant komt het je dan brengen.

• Open werk

- Controleer of je de juiste opgaven ontvangen hebt.
- Begin ieder examen met op het uitwerkpapier je naam en examenummer (zie het kaartje op je tafel) te vermelden. Herhaal dit door op ieder blad je naam en examenummer te vermelden.
- Noteer op ieder blad het nummer van het betreffende blad.
- Vermeld op het eerste blad hoeveel blaadjes in totaal worden ingeleverd.
- Vermeld ook je naam en examenummer op het gewaarmerkte 'kladpapier'. Als je namelijk geen tijd genoeg hebt om alles in het net over te schrijven, mag je je 'klad' mee inleveren. Daarom is het zaak dat je zelfs op je gewaarmerkt 'kladpapier' netjes en leesbaar schrijft.
- Geef antwoord in hele zinnen.
- Laat na elke geschreven regel een blanco regel open. Dan heb je ruimte om je antwoord eventueel te verbeteren.

Als je meerdere vellen uitwerkpapier gebruikt en eventuele bijlage(n), dien je deze voor het inleveren in elkaar te schuiven. **Naam en examenummer moeten op ieder vel vermeld staan.**

Inleveren:

- Controleer of je alle blaadjes in elkaar geschoven hebt.
- Vergeet de bijlage(n) niet.
- Als je werk in het bezit is van één van de toezichthouders mag je het examenlokaal na toestemming verlaten.

• Verdere gang van zaken

De tweede correctie open werk geschiedt door leraren van andere scholen aan de hand van vastgestelde normen. Wij verwachten de uitslag te kunnen geven op **woensdag 14 juni** (na de verificatievergadering). Je krijgt dan ook het aanvraagformulier voor een herexamen uitgereikt.

Kandidaten die wensen te herkansen, dienen op **donderdag 15 juni** de voorlopige cijferlijsten **PERSOONLIJK** bij de eindexamensecretaris in te leveren, tezamen met het aanvraagformulier voor een herexamen.

Dit kan tot uiterlijk 10.00 uur.

Wie het aanvraagformulier voor een herexamen op dat tijdstip niet heeft ingeleverd, heeft het recht op een herexamen verspeeld.

Herexamens vinden plaats op maandag 19, dinsdag 20 en woensdag 21 juni.

Op vrijdag 30 juni ontvangen wij de uitslag van het 2^e tijdvak. Bekendmaking vindt plaats na de verificatievergadering.

• Examenreglement

Ook in het examenreglement staan allerlei belangrijke regels betreffende het Centraal Examen. Het examenreglement is gepubliceerd op onze website www.hyperionlyceum.nl (Onderwijs – Examenreglement & PTA). Een papieren versie ligt ter inzage bij de eindexamensecretaris.

Landelijke protocollen

Regelgeving Eindexamenbesluit artikel 40, lid 6 regels omtrent het centraal examen.

Te laat komen tot 30 minuten na aanvang van een zitting van het centraal examen

- De directeur* wordt geacht een kandidaat tot maximaal 30 minuten na aanvang van een zitting van het centraal examen toe te laten.
- De eindtijd blijft gelijk, tenzij nog tijdens de zitting in overleg met de inspectie anders wordt besloten. Als tijdens de zitting geen contact met de inspectie mogelijk is, neemt de directeur* zelf de beslissing en meldt deze aan de inspectie.
- De directeur* maakt op het proces-verbaal melding van het te laat komen en de eventuele gevolgen hiervan (al dan niet verlenging van de eindtijd).

Te laat komen vanaf 30 minuten na aanvang van een zitting van het centraal examen

- De directeur* mag een kandidaat die meer dan 30 minuten te laat komt na aanvang van een zitting van het centraal examen niet meer tot het examen toelaten. Er is in dat geval sprake van verhindering.
- De directeur* maakt op het proces-verbaal melding van het te laat komen.
- De directeur* zorgt voor opvang van de kandidaat.
- De directeur* beslist of er sprake is van te laat komen/verhindering met geldige reden.
- De directeur* informeert de kandidaat en/of ouders/verzorgers schriftelijk over de consequenties van het te laat komen.
- De directeur* wijst de kandidaat en/of ouders/verzorgers op de beroepsmogelijkheid.

Protocol ziek of onpasselijk worden bij papieren centrale examens

- De directeur* overlegt in eerste instantie met de kandidaat over de vraag of deze het examen kan voortzetten.
- Als de kandidaat het examen niet kan afmaken, gaat de directeur* tijdens de zitting na of de kandidaat het examen later op diezelfde dag kan voortzetten. De directeur* overlegt hierover met de inspectie.
- Als de kandidaat het examen op diezelfde dag kan voortzetten, dient de kandidaat tot die tijd in quarantaine te worden gehouden.
- Indien de kandidaat het examen niet op dezelfde dag kan voortzetten, verzoekt de directeur* de inspectie per omgaande om het tijdens de zitting gemaakte examenwerk ongeldig te verklaren. Wanneer de inspectie het werk ongeldig verklaart, wordt de kandidaat voor het betreffende examen verwezen naar het volgende tijdvak.
- De directeur* maakt op het proces-verbaal melding van het ziek worden/ onpasselijk worden.
- De directeur* informeert de kandidaat schriftelijk over de wijze waarop het examen zal worden afgerond.

Protocol fraude/onregelmatigheid bij een centraal examen

- Indien een toezichthouder waarneemt dat een kandidaat zich schuldig maakt aan een frauduleuze handeling/onregelmatigheid stelt hij de betreffende kandidaat hier onmiddellijk van in kennis.
- De kandidaat wordt - als het enigszins mogelijk is - in staat gesteld om het werk af te maken. Dit om beroepsprocedures niet in de weg te staan.
- De kandidaat krijgt een nieuw antwoordblad.
- Op het oorspronkelijke blad wordt een melding van fraude aangetekend. Om te voorkomen dat de kandidaat iets kan uitwissen wordt dit blad vervolgens ingenomen.
- De surveillant maakt van het geconstateerde melding op het proces-verbaal.
- Uiterlijk direct na afloop van het examen wordt de directeur* van het voorval mondeling en schriftelijk in kennis gesteld. De directeur* stelt een onderzoek in, waarbij de verschillende betrokkenen worden gehoord.
- Nadat het onderzoek is afgesloten, neemt de directeur* een beslissing.
- De kandidaat, en bij minderjarigheid diens ouders/verzorgers, wordt schriftelijk van de beslissing van de directeur* in kennis gesteld. De kandidaat wordt vanzelfsprekend gewezen op de beroepsmogelijkheid.
- De directeur* stelt tevens de inspectie op de hoogte van zijn beslissing.

Protocol verhindering

- De directeur* ziet erop toe dat er tussen de school en de kandidaat en/of de ouders/verzorgers (indien mogelijk voorafgaand aan de feitelijke verhindering) adequaat is gecommuniceerd over de verhindering.
- De directeur* maakt op het proces-verbaal melding van de verhindering.
- De directeur* hoort de kandidaat en/of de ouders/verzorgers.
- De directeur* stelt vast of de genoemde reden een al dan niet geldige reden is voor verhindering.

Verhindering met geldige reden

- De directeur* informeert de kandidaat en/of de ouders/verzorgers over de consequentie (het alsnog afleggen van een examenonderdeel in het volgende tijdvak) van de verhindering.

Verhindering zonder geldige reden

- De directeur* besluit welke maatregel(en) genoemd in artikel 5 lid 2 van het Eindexamenbesluit VO genomen wordt (worden). De maatregel moet in verhouding staan tot de onregelmatigheid.
- De directeur* informeert de kandidaat en/of de ouders/verzorgers schriftelijk over de wijze waarop het examen zal worden afgerond.

* met directeur wordt bedoeld: de directeur of diens plaatsvervanger.

Hulpmiddelen VWO 2017

Wat is er anders in 2017?

- In 2017 is bij het centraal examen aardrijkskunde vwo alleen de 54e druk van de Bosatlas toegestaan.
- **Voor vwo is in 2017 ScienceData nog niet toegestaan.**
- In 2017 is voor vwo bij vakken waar een grafische rekenmachine is toegestaan géén gewone rekenmachine toegestaan.

Hulpmiddelen vwo 2017

vak	hulpmiddelen
Alle vakken	Het standaard basispakket bij alle centrale examens bevat: <ul style="list-style-type: none">- schrijfmateriaal incl. millimeterpapier- tekenpotlood- blauw en rood kleurpotlood- liniaal met millimeterverdeling- passer- geometrische driehoek- vlakgum- elektronisch rekenapparaat Bij de vakken waar een grafische rekenmachine is toegestaan, is ALLEEN een grafische rekenmachine toegestaan. Het is de kandidaat bij die vakken niet toegestaan de beschikking te hebben over een gewone rekenmachine.
Alle schriftelijke examens	Woordenboek Nederlands (zie 3.1)
Latijn, Grieks	Latijns, resp. Grieks woordenboek (zie 3.2)
Fries, moderne vreemde talen	Woordenboeken naar en van de doeltaal; Engels: (op verzoek van kandidaat) woordenboeken Engels-Engels in plaats van Engels-Nederlands (zie 3.3)
Wiskunde A, B, C	- grafische rekenmachine (zie par 3.5.2) - roosterpapier in cm ²
Biologie, Natuurkunde, Scheikunde	Goedgekeurd informatieboek: Binas 6 ^e editie.
Aardrijkskunde	Door het CvTE goedgekeurde atlas voor het CE in 2017 is de Grote Bosatlas: 54 ^e druk.
Economie	N.B.: grafische rekenmachine is ook in 2017 niet meer toegestaan.

Toelichting bij de hulpmiddelentabel vwo 2017:

3.1. woordenboek Nederlands bij alle schriftelijke examens

Een eindelijk verklarend woordenboek Nederlands is toegestaan bij alle *schriftelijke* examens.

In plaats van het eindelijk woordenboek Nederlands mag ook gebruik gemaakt worden van een woordenboek van Nederlands naar een vreemde taal (bijvoorbeeld naar de thuistaal van de kandidaat).

Bij vakspecifieke termen kan het woordenboek aanleiding geven tot verwarring. Een voorbeeld: eentonigheid heeft in het vak muziek een betekenis die niet strookt met de beschrijving in een woordenboek. In situaties zoals het gegeven muziekvoorbeeld is de vakinhoudelijke omschrijving de geldige. Voor een inhoudelijk afwijkende omschrijving worden geen punten toegekend, ook niet als de kandidaat deze omschrijving letterlijk aan het woordenboek heeft ontleend.

3.2. woordenboek bij klassieke talen

Bij Latijn en Grieks is een woordenboek toegestaan en een grammaticaoverzicht (in het woordenboek of los) zonder voorbeeldzinnen en toelichting op het gebied van de syntaxis. Niet toegestaan is een woordenboek dat specifiek is toegesneden op een auteur aan wiens werk de vertaalopgave ontleend is.

Bij Grieks is het woordenboek van Ch. Hupperts toegestaan inclusief het hierin opgenomen grammatica-overzicht en de alfabetische werkwoordenlijst. Ook is het toegestaan dit grammatica-overzicht en deze alfabetische werkwoordenlijst (als los boekje uitgegeven onder de naam Compendium) naast een ander Grieks woordenboek te gebruiken.

Bij Latijn is het woordenboek Latijn-Nederlands van H. Pinkster toegestaan inclusief het daarin opgenomen grammaticaoverzicht. Ook is het toegestaan dit als los boekje uitgegeven grammaticaoverzicht naast een ander Latijns woordenboek te gebruiken.

3.3. woordenboek bij de moderne vreemde talen

In voorgaande jaren is gebleken dat scholen vragen hebben over wat ten aanzien van woordenboekgebruik mogelijk en toegestaan is.

Bij de moderne vreemde talen is een woordenboek doeltaal – thuistaal en thuistaal – doeltaal *) toegestaan.

Bij centrale examens met schrijfvaardigheid kan een woordenboek thuistaal - doeltaal de kandidaat behulpzaam zijn.

Bij centrale examens zonder schrijfvaardigheid is een woordenboek thuistaal - doeltaal niet zinvol maar ook niet verboden.

Een woordenboek doeltaal - thuistaal en thuistaal - doeltaal in één band is dus toegestaan.

Een digitaal woordenboek is niet toegestaan.

Voor Fries geldt ten aanzien van het woordenboekgebruik hetzelfde.

Bij het vak Engels mag het bevoegd gezag toestemming geven om een woordenboek Engels-Engels te gebruiken in plaats van een tweetalig woordenboek

*) Voor de meeste leerlingen is Nederlands de thuistaal. Bij de centraal examens

Frans is dus een woordenboek Frans – Nederlands en Nederlands – Frans

toegestaan. Een kandidaat die Pools als thuistaal heeft mag in plaats van Frans –

Nederlands kiezen voor een woordenboek Frans – Pools. 'Thuistaal' hoeft in dit

verband niet letterlijk genomen te worden. Voorbeeld: Als Berbers de thuistaal is en

een woordenboek doeltaal - Berbers is niet voorhanden, mag ook gekozen worden voor doeltaal – Arabisch.

3.4. basispakket

Het standaard basispakket bij alle centrale examens bevat:

- schrijfmateriaal inclusief millimeterpapier
- tekenpotlood
- blauw en rood kleurpotlood
- liniaal met millimeterverdeling
- passer
- geometrische driehoek
- vlakgum
- elektronisch rekenapparaat

Bij de vakken waar een grafische rekenmachine is toegestaan, is ALLEEN een grafische rekenmachine toegestaan. Het is een kandidaat bij die vakken niet toegestaan de beschikking te hebben over een gewone rekenmachine.

3.5. elektronische rekenapparaten

3.5.1 rekenmachine met basisbewerkingen.

Bij de vakken zonder grafische rekenmachine is een rekenmachine met basisbewerkingen voldoende. Niet toegestaan echter zijn rekenmachines met basisbewerkingen die:

- a. op het lichtnet aangesloten moeten worden
- b. tijdens het examen opgeladen moeten worden
- c. geluidsoverlast bezorgen
- d. zijn voorzien van een schrijfbol, alarminstallatie, dan wel zend- en/of ontvangstmogelijkheden
- e. alfanumeriek zijn
- f. grafieken kunnen weergeven in het afleesvenster

3.5.2 grafische rekenmachines

Toegestane grafische rekenmachines in 2017

Texas Instruments:

- 84 Plus
- 84 Plus silver edition
- 84 Plus C silver edition
- 84 Plus T
- 84 Plus CE-T
- Nspire CX

Casio:

- Fx-9750GII met reset
- Fx-9860GII (SD) met reset of examenstand: OS 2.07 en hoger
- Fx-CG20 met reset of examenstand: OS 2.01 en hoger

HP Prime

Op machines die over CAS-functionaliteiten beschikken (HP Prime), dient deze functionaliteit te worden geblokkeerd in de examenstand.

In machines met een SD-slot mag tijdens het CE geen SD-kaart zitten.

Oudere types dan de hier genoemde, ook die eerder wel waren toegestaan, zijn in 2017 NIET meer toegestaan op de havo. **In 2017 zijn oudere types nog wel toegestaan op vwo, maar de kans bestaat dat sommige examenopgaven daarmee niet of minder goed te maken zijn.**

Verder geldt het volgende:

- a. Een grafische rekenmachine mag tijdens het examen niet op het lichtnet worden aangesloten of met andere apparatuur worden verbonden.
- b. Het is een kandidaat niet toegestaan tijdens het examen gebruik te maken van de grafische rekenmachine van een andere kandidaat.
- c. Het is niet toegestaan dat de kandidaat tegelijkertijd de beschikking heeft over twee (grafische) rekenmachines.
- d. Tijdens de centrale examens wiskunde A, B en C dient het geheugen van de grafische rekenmachine te zijn geblokkeerd door een examenstand, dan wel te zijn gewist door een 'reset' van de gehele machine. Voor de meest recente informatie kunt u terecht op de websites van de verschillende fabrikanten: casio-educatie.nl, hp-prime.nl, education.ti.com/nederland.

Feestelijk diplomauitreiking

Maandag 3 juli 2017 vanaf 19.30 uur. Uitnodiging volgt.